Το πρώτο πανεπιστήμιο στην Ελλάδα, στο οποίο θα διερευνηθούν σε βάθος οι πολιτισμοί της αρχαίας Εγγύς Ανατολής και της αρχαίας Μεσογείου, στοχεύει να γίνει το ΑΠΘ, όπως επισημάνθηκε στο διεθνές συνέδριο που διεξήχθη στις 2 & 3 Ιουνίου 2022 με τίτλο «Διαπολιτισμικές Επαφές ανάμεσα στην αρχαία Εγγύς Ανατολή και στη Μεσόγειο» («Intercultural Contacts between Ancient Near East and the Mediterranean») που διοργάνωσαν στη Θεσσαλονίκη το Τμήμα Θεολογίας του Αριστοτελείου, σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχαιολογίας και Αρχαίας Εγγύς Ανατολής του Εβραϊκού Πανεπιστημίου Ιεροσολύμων. Το ΚΙΣΕ εκπροσωπήθηκε στη συνάντηση από τον αν. γενικό γραμματέα κ. Άκη Ρομπίσα.

«Οι αρχαίοι πολιτισμοί, όπως και οι σύγχρονοι, αναπτύχθηκαν σε συνεχή αλληλεπίδραση και επικοινωνία μεταξύ τους, και οποιαδήποτε μελέτη παραβλέπει αυτή την αλληλεπίδραση και δεν τη λαμβάνει υπόψη, είναι καταδικασμένη να θεωρείται ελλιπής», επισήμανε ο **πρύτανης του ΑΠΘ, καθηγητής Νίκος Παπαϊωάννου**, ανοίγοντας τις εργασίες του διεθνούς συνεδρίου, σημειώνοντας ότι σήμερα με εξαίρεση το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, όπου στα προγράμματα σπουδών περιλαμβάνονται μαθήματα Αιγυπτιολογίας, «τα ελληνικά πανεπιστήμια γενικότερα, λόγω του ότι εστιάζουν στο τεράστιο και ανεξάντλητο υλικό προς μελέτη των αρχαίων ελληνικών και ρωμαϊκών πολιτισμών, δεν έχουν επεκτείνει ακόμη επαρκώς την έρευνά τους για τη μελέτη της αρχαίας Εγγύς Ανατολής σε συνδυασμό με τη μελέτη της αρχαίας Μεσογείου».

Ο πρύτανης του ΑΠΘ αναφέρθηκε στα πολυάριθμα παραδείγματα διαπολιτισμικής επαφής μεταξύ της αρχαίας Εγγύς Ανατολής και της Μεσογείου, δύο μεγάλες γεωγραφικές περιοχές που μοιράζονται πολλά κοινά πολιτιστικά στοιχεία, ως χαρακτηριστικότερα των οποίων σημείωσε τη σύνδεση του Πλάτωνα με την αιγυπτιακή σοφία και τη σχέση μεταξύ των Προσωκρατικών και της Βαβυλωνιακής επιστήμης και αστρονομίας. «Επιπλέον βλέπουμε τον Μέγα Αλέξανδρο να ξεκινά από τη Μεσόγειο και να φτάνει μέχρι τα βάθη της Ινδίας, ενώ τα μεταγενέστερα ελληνιστικά βασίλεια ιδρύθηκαν σε περιοχές της Αιγύπτου και του αρχαίου Ιράκ, διαδραματίζοντας βασικό ρόλο στην ύστερη ιστορία της αρχαίας Μεσοποταμίας».

Τη σημασία της θεματικής του συνεδρίου για την εβραϊκή κοινότητα ανέδειξε ο **αναπληρωτής γενικός γραμματέας του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδας, Γιομτώβ 'Ακης Ρομπισα**, σημειώνοντας ότι μέσα από μία παραγωγική και πολυεπίπεδη συνεργασία, φωτίζεται μία συναρπαστική περίοδος της αρχαιότητας για την οποία λίγα είναι γνωστά. «Η εβραϊκή παρουσία στο ελληνικό έδαφος καταγράφεται σε ιστορικές πηγές και αρχαιολογικά ευρήματα που χρονολογούνται από τον 3ο π.Χ. αιώνα. Αναφορά αυτής της αλληλεπίδρασης γίνεται επίσης στο πρώτο βιβλίο των Μακκαβαίων καθώς και στα γραπτά των Εβραίων ιστορικών Φίλωνα και Ιωσήπου», ανέφερε.

Στα συνδετικά στοιχεία μεταξύ δύο πολιτισμών αναφέρθηκε ο **καθηγητής Ασσυριολογίας στο Ινστιτούτο Αρχαιολογίας του Εβραϊκού Πανεπιστημίου της Ιερουσαλήμ Γιούρι Γκαμπάι**, εξηγώντας πως «δεν είναι τόσο μακριά ο ένας πολιτισμός από τον άλλο, αλλά συνήθως διερευνώνται με πολύ συγκεκριμένο τρόπο χωρίς αλληλεπίδραση μεταξύ τους».

«Πέρα από την ίδια την αλληλεπίδραση, η συγκριτική μέθοδος στις ανθρωπιστικές επιστήμες είναι πάντα σημαντική, γιατί μελετώντας το γνωστικό μας αντικείμενο θέτουμε ερωτήματα, και όταν παρατηρούμε τον τρόπο μελέτης σε άλλους κλάδους

Phoca PDF

για παρόμοια πολιτιστικά και ιστορικά φαινόμενα, αυτό μας βοηθά να δούμε με νέα ματιά τον κλάδο μας και να θέσουμε νέα ερωτήματα», εξήγησε.

Στη μοναδικότητα της επιστημονικής προσέγγισης για την κοινή μελέτη του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού και της αρχαίας Εγγύς Ανατολής αναφέρθηκε ο **κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ, καθηγητής Χρυσόστομος Σταμούλης** και εξήρε το συνεχές έργο των ερευνητών που εργάζονται για αυτήν, Παναγιώτη Παχή και Χρυσούλας Παπαδοπούλου από το Τμήμα Θεολογίας του ΑΠΘ και του απόφοιτου του Τμήματος- νυν μεταδιδακτορικού ερευνητή στο Ινστιτούτο Αρχαιολογίας του Εβραϊκού Πανεπιστημίου Ιεροσολύμων και εκ των διοργανωτών του συνεδρίου- Αστέριου Κεχαγιά. «Είναι το πρώτο συνέδριο παγκοσμίως με αυτή τη θεματολογία», σημείωσε ο κ. Σταμούλης.

«Η θρησκεία τις τελευταίες δεκαετίες έχει επανεμφανιστεί με δυναμικό τρόπο στις δυτικές κοινωνίες, διαδραματίζοντας κεντρικό ρόλο στη διεθνή δημόσια σφαίρα», επισήμανε ο **πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας, Νίκος Μαγγιώρος**. «Η θρησκεία συνδέεται με τους πολιτικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς θεσμούς και συμβάλλει στη διαμόρφωση της σύγχρονης πολυπολιτισμικής κοινωνίας μας, αλλά δυστυχώς συνδέεται και με κοινωνικές εντάσεις και πολύ συχνά με τη βία. Αυτή η νέα πραγματικότητα καθιστά επιτακτική την ανάγκη για μια διεπιστημονική μελέτη των θρησκειών. Δεν αρκεί να εστιάζουμε μόνο στη σύγχρονη κατάσταση, αλλά είναι απολύτως απαραίτητο να ασχοληθούμε, να βρούμε τις διαδρομές των θρησκευτικών μας παραδόσεων, πολιτισμών, ώστε να κατανοήσουμε τις εξελίξεις ανά τους αιώνες. Είναι απολύτως απαραίτητο να μελετηθεί ο ρόλος της θρησκείας στο σύγχρονο πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο και η συμβολή της στην παγκόσμια σταθερότητα», επισήμανε.

ΠΗΓΗ: ΑΠΕ – ΜΠΕ, 2.6.2022

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΧΕΤΙΚΑ:

ΟΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΕΠΑΦΕΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΥΣΗΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΟ ΑΠΘ

Phoca PDF